

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה מס' פב/9

כ"ח באייר התשפ"ב (29.5.2022)

הודעה מס' פב/9

הכרה בתארים משולבים כמסלול לימוד במקצוע מסוים

1. בפסקה 11.131(ב)2 לתקשי"ר נקבע, כי לא ניתן להכיר בתואר ראשי ומשני או משולב כמסלול לימוד במקצוע מסוים עבור מועמד שהחל את לימודיו החל משנת התשע"ו (2016) והלאה.
2. במסגרת עבודת מטה שבחנה את ההיבטים הנוגעים להכרה בתארים משולבים, עלה הצורך לערוך שינויים ולהתאים את אופן בחינת ההשכלה בהתאם להיצע התארים על-פי צורכיהם של המשרדים ויחידות הסמך.
3. רבים מבוגרי התארים המשולבים מדגישים מקצוע מסוים מתוך השילוב ולמעשה לומדים אותו בהיקף נקודות זכות גדול יותר וזהה למסלול הדו-חוגי המקובל (60 נקודות זכות).
4. כאמור, כיום קיימים מסלולים של תארים משולבים אשר הביקוש לבוגריהם גבוה בשירות המדינה והמדיניות הקיימת מהווה חסם לקליטתם. לפיכך, תיקון זה עתיד להסיר את החסם ולאפשר קליטה של מועמדים מתאימים לשירות המדינה שהיו חסומים מהתמודדות במדיניות הקיימת.
5. תיקון זה קובע, כי ניתן להכיר בתואר שנלמד במסלול משולב, כהשכלה אקדמית במקצוע מסוים, בתנאי שהמועמד הוכיח כי למד 60 נקודות זכות לפחות באחד מתחומי ההשכלה שלמד. לדוגמא: מועמד בעל תואר בפכ"ם (פילוסופיה), כלכלה ומדעי המדינה) המורכב מ-60 נקודות זכות בתחום הכלכלה יוכר כתואר בכלכלה.
6. להלן הכללים המנחים את אופן הבדיקה במקרים בהם יציג המועמד תואר משולב:
  - א. מועמדים מחוץ לשירות המדינה, המתמודדים במכרזי כ"א ידרשו להוכיח 60 נקודות זכות במקצוע מסוים, קרי מבין שלושת תחומי ההשכלה המופיעים בתואר, לצורך הוכחה על עמידה בתנאי הסף של השכלה ספציפית כפי שנדרש במכרז, בין אם התחילו את לימודיהם לפני או אחרי שנת התשע"ו (2016) בהתאם לפסקה 11.131(ב)2.
  - ב. מועמדים מתוך שירות המדינה, שהתקבלו על סמך תואר משולב שנלמד **לפני התשע"ו** (2016), יהיו זכאים להתמודד במכרזי כ"א בהם נדרשת השכלה ספציפית, מבלי להוכיח עמידה בתנאי הסף בהם הדרישה הינה להשכלה ספציפית, קרי, הוכחת 60 נקודות זכות בתחום השכלה מסוים. למען הסר ספק, עובד מדינה שמציג תואר משולב החל משנת התשע"ו (2016), יש לפעול לפי האמור בסעיף 5 לעיל.
7. התיקון לתקשי"ר בהתאם לני"ל ותיקונים אחרים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

אסמכתא			להוציא את הדפים שכותרותיהם			להכניס את הדפים שכותרותיהם		
פב/9 (פסקה 11.131(ב)2)			11.131 דף אחד			11.131 דף אחד		
התאמה לקיצור שבוע עבודה מכוח צו הרחבה בפסקאות הר"מ: פסקה 24.161			24.153 - 24.172 דף אחד			24.153 - 24.172 דף אחד		
פסקה 25.211(ד)			25.211 - 25.214 דף אחד			25.211 - 25.214 דף אחד		
פסקה 27.213(א)2			27.211 - 27.212 דף אחד			27.211 - 27.212 דף אחד		
פסקאות: 31.102(ג), 31.111			31.101 - 31.111 דף אחד			31.101 - 31.111 דף אחד		
פסקאות: 31.141(א)-, 31.152(א), 2,1(ג)			31.123 - 31.141 דף אחד			31.123 - 31.141 דף אחד		
פסקאות: 31.153(ה), 31.161			31.152 - 31.154 דף אחד			31.152 - 31.153 דף אחד		
פסקאות: 31.176(א), (ד), 31.181(ב), 31.191			31.171 - 31.176 דף אחד			31.171 - 31.176 דף אחד		
פסקאות: 32.511(ה), 32.531(ד)			32.501 - 32.511 דף אחד			32.501 - 32.511 דף אחד		
פסקה 35.141(ז)			35.101 - 35.115 דף אחד			35.101 - 35.115 דף אחד		

(ב) השכלה

ההשכלה הנדרשת לתפקיד נגזרת מתחומי העיסוק של המשרה, כפי שייקבעו בתיאור התפקיד, ושיש בהם כדי לתרום לביצוע התפקיד.

1. ההשכלה תוגדר בתיאור התפקיד על-פי אחת מהאפשרויות שלהלן:

(א) דרישות ההשכלה יוגדרו במקצועות מסוימים מפורטים, כגון: השכלה אקדמית בכלכלה, בסטטיסטיקה, בהידרולוגיה וכדומה;

(ב) דרישות ההשכלה יוגדרו באופן כללי, כגון: השכלה אקדמית, השכלה תיכונית וכדומה.

2. הכרה בהשכלה אקדמית לצורך עמידה בדרישות השכלה:

(א) עמידה בדרישות של השכלה אקדמית במקצוע מסוים תחשב בהתאם לאמור להלן:

1. מועמד שהחל לימודיו עד שנת התשע"ה (כולל) - מועמדותו תחשב אם הציג תעודה המזכה אותו בהשכלה בתחום הנדרש במסלול חד-חוגי, דו-חוגי, ראשי ומשני או משולב.

למען הסר ספק, תואר כללי או רב תחומי לא יוכל להיחשב כמסלול לימוד במקצוע מסוים;

2. מועמד שהחל לימודיו החל משנת התשע"ו (והלאה) - מועמדותו תחשב אם הציג תעודה המזכה אותו בהשכלה בתחום הנדרש במסלול חד-חוגי או דו-חוגי, לרבות תואר כפול או חוג לאחר תואר; מועמד שהציג תעודה המזכה אותו בהשכלה במסלול משולב, תחשב, רק במידה והוכיח כי התואר מורכב מ-60 נקודות זכות לפחות בתחום הנדרש; (פכ/9)

3. מועמד בעל תואר שני במקצוע הנדרש, יראה כמי שעומד בתנאי ההשכלה, ובלבד שתנאי הסף למשרה אינם דורשים רישוי על-פי דין או רישום בפנקס מקצועי;

4. במקרים חריגים, בהם שיקולים הנוגעים לעיסוק ספציפי דורשים התייחסות שונה, ניתן לקבוע בתיאור התפקיד אחרת מהאמור לעיל, בכפוף לאישור מראש של נציבות שירות המדינה.

(ב) במשרות בהן נדרשת השכלה אקדמית כללית רשאי להתמודד גם הנדסאי או טכנאי מוסמך, בכפוף לעמידתו בשאר תנאי המכרז.

(עג/14) (עה/13)

3. הוכחת עמידה בדרישות השכלה -

(א) יש לדרוש ממועמד במכרז הוכחת דרישות ההשכלה. האישורים שידרשו צריכים לכלול את שם מוסד הלימודים, סוג התואר או התעודה שניתנו במסגרתו ושנות הלימודים;

(ב) במקרים חריגים מועמד בעל השכלה תיכונית מלאה שאין ברשותו את התעודה או את האישור ממשרד החינוך, כאשר ישנה דרישה בתנאי הסף להשכלה תיכונית, רשאי להגיש תצהיר וזאת בכפוף לתנאים המפורטים בטופס מדף 2317 ולהצהרה בטופס אודות הסיבות לכך. על התצהיר להיות חתום על-ידי עורך דין שינוסח באופן שיכלול את הוראות סעיף 45 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, בדבר איסור השגה במרמה של משרה בשירות המדינה.

האחראי במשרד או מי מטעמו, יבדקו את התצהיר והמסמכים שהושגו במסגרתו ויחליטו על אישור התצהיר או על דחייתו לצורך עמידה בתנאי הסף במכרז, בהתאם להנחיות אגף בכיר גיוס ומיון. במכרזים מדרגה 23 בדירוג המינהלי ובדירוגים המקבילים, אישור התצהיר הינו בסמכות מנהלת אגף בכיר גיוס ומיון או מי מטעמה. אין לקבל תצהיר שהוגש בשל נימוק אחר שאינו מפורט לעיל, אלא באישור מנהלת אגף בכיר גיוס ומיון בלבד, מטעמים שיירשמו. את טופס התצהיר יש להמציא בעת הגשת המועמדות ובאמצעות טופס מדף 2317.

(פכ/8)(עו/11)

(ג) דרישות השכלה וניסיון למשרות בדירוג המינהלי ובדירוג מקצ"ט במכרז:

פנימי ובין-משרדי:

השכלה ושנות ניסיון					הדרגה	
יסודית (8 ש"ל)	יסודית+2 (10 ש"ל)	תיכונית (12 ש"ל)	תיכונית+2 (14 ש"ל)	אקדמית או הנדסאי טכנאי מוסמך	דירוג מקצ"ט	דירוג מינהלי
אין כניסה	אין כניסה	10	10	6	15 ומעלה	21 ומעלה
"	"	10	8	5	14	20
"	"	8	6	4	13	19
"	"	6	4	3	12	18
"	"	5	3	2	11	17
"	"	3	2	1	10	16
"	4	2	1	-	9	15
3	2	-	-	-	8	14
1	-	-	-	-	7	13
-	-	-	-	-	6	12

פומבי:

השכלה ושנות ניסיון			הדרגה	
תיכונת (12 ש"ל)	תיכונת+2 (14 ש"ל)	אקדמית או הנדסאי טכנאי מוסמך	דירוג מקצ"ט	דירוג מינהלי
אין כניסה	אין כניסה	6	15 ומעלה	21 ומעלה
"	"	5	14	20
"	"	4	13	19
"	"	3	12	18
"	"	2	11	17
3	2	1	10	16
2	1	-	9	15
-	-	-	8	14

(שע/3)(עג/14)

- (ד) דרישות השכלה וניסיון במכרז פנימי, בין-משרדי ופומבי בדירוגים הבאים:
1. אקדמאים במדעי החברה והרוח, דירוג מהנדסים ודירוג עיתונאים:

השכלה ושנות ניסיון			הדרגה
עיתונאי בעל השכלה תיכונית	תואר שני	תואר ראשון	
אין כניסה	9	10	46
"	8	9	45
"	7	8	44
"	6	7	43
"	5	6	42
"	4	5	41
"	3	4	40
"	2	3	39
"	1	2	38
3	-	1	37
2	-	-	36
-	-	-	35

(סט/18)

2. הנדסאים וטכנאים מוסמכים, ולהנדסאים וטכנאים מוסמכים במשרות דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח: למעט מכרזים שבהם נדרשת כשירות כאמור בפסקה 11.133.

(עג/14) (עד/6)

השכלה ושנות ניסיון		הדרגה
טכנאי מוסמך	הנדסאי מוסמך	
12	11	46
11	10	45
10	9	44
9	8	43
8	7	42
7	6	41
6	5	40
5	4	39
4	3	38
3	2	37
-	-	36
-	-	35

24.153
פסקה מבוטלת

24.154
השכר הנקוב בפסקה 24.152 כולל את התמורה בעד הזכויות הסוציאליות הבאות: קצובת הבראה ולמעט תוספת מעונות. (על דמי מחלה - ראה פסקה 33.202).

24.155
סטודנט המועסקת בין 96 ל-120 שעות חודשיות, תהיה זכאית לקבלת תוספת מעונות בשיעור יחסי לחלקיות העסקתה.
(עז/6)(עז/2)

24.156
סטודנט זכאי פעם אחת ביום לקצובת נסיעה הלוך וחזור בעד כל יום עבודה בו עבד בפועל, בהתאם להוראות צו ההרחבה בנושא.
יתר הוראות פרק משנה 28.3 חלות גם על סטודנטים.
(שע/15)

24.16 - שכר מתמחים במשפטים

24.161
מתמחה במשפטים מקבל שכר לפי מספר שעות העסקתו בשבוע ולפי שנת התמחותו. העסקה של 42 שעות שבועיות נחשבת כהעסקה במשרה מלאה; בהעסקת מתמחה במשרה חלקית, החלקיות תיחשב יחסית למשרה מלאה בת 42 שעות שבועיות.
(פב/9)(נא/43)

24.162
שכר משולב ישולם למתמחה למשפטים מידי חודש בשקלים חדשים, כפי שיעודכן מעת לעת על-ידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד באוצר.
(נח/10)

24.163
פסקה מבוטלת
(סז/15)

24.17 - שכר יומי לעובדים בדירוג הפרא-רפואי

24.171
אחים
(א) שכרם של האחים הארעיים והפרטיים הוא החלק ה-25 של המשכורת החודשית של האחים המועסקים על בסיס חודשי וכולל את כל מרכיבי השכר שלהם למעט התגמולים המפורטים בסעיף;
(ב) אח המועסק על בסיס שכר יומי במשך תקופה שלא תעלה על חודש ימים וברציפות לעבודתו זו נתקבל לעבודה על בסיס חודשי, ועונה על כל התנאים לקבלת התגמולים, זכאי לקבל את התגמולים הנ"ל מיום תחילת עבודתו;
(ג) שעות העבודה של האחים הנ"ל ותנאי התשלום בעדם זהים לשעות ותנאי התשלום של האחים המועסקים על בסיס חודשי.
(שע/19)

24.172
רנטגנאים
רנטגנאי המועסק על בסיס יומי מקבל את החלק ה-25 מן המשכורת החודשית, לרבות תוספת רנטגן לרנטגנאים, אותה היה מקבל אילו הועסק על בסיס חודשי.

24.18 - שכר עובדי שירותי הביטחון

24.181

שכרם של עובדי שירותי הביטחון, לרבות דירוגים ייחודיים, הינו בהתאם לסיכומים בין-משרדיים של נציבות שירות המדינה ומשרד האוצר עם הנהלות שירותי הביטחון, כפי שיהיו מעת לעת. הוראות פרק זה יחולו על עובדי שירותי הביטחון, בשינויים המחויבים מסיכומים אלה. הוראות סעיפים 24.15 ו-24.16 לא יחולו בשירותי הביטחון ויחולו הוראות הסיכומים הבין-משרדיים החלים בשירותי הביטחון.

(עא/5)

25.2 - עבודה מפוצלת

25.21 הדירוג המינהלי / 25.22 דירוגים
מקצועיים שונים / 25.23 האחים, המרפאים
בעיסוק, הפיזיותרפיסטים, הרוקחים,
הביוכימאים, והמיקרוביולוגים

25.20 - תחולה

25.201

הוראות פרק משנה זה אינן חלות על עובד המועסק בחוזה מיוחד שתנאי שכרו נקבעים לפי הסכמים קיבוציים.
(פא/8)

25.21 - הדירוג המינהלי

25.211

עובד, לרבות עובד צעיר, המועסק ביחידה בה נקבע כי עובדים יועסקו בשעות אחר הצהריים המאוחרות בהתאם לפסקה 31.113, זכאי לתשלום כמפורט להלן בסעיף זה, אם נתקיימו בו כל התנאים הבאים:

(א) משך הפסקת הצהריים הוא שלוש שעות לפחות;

(ב) העובד מועסק דרך קבע בשני ימי עבודה מפוצלים לפחות, בשבוע;

(ג) העובד אינו זכאי לכל הטבה אחרת (כגון קיצור יום העבודה) בעד יום העבודה המפוצל;

(ד) העובד מועסק בשבוע עבודה של 42 שעות כל ימות השנה.

עובד צעיר המועסק 40 שעות בשבוע, לפי סעיף 31.13, זכאי לתשלום, אם נתקיימו בו התנאים המפורטים בנסמכים (א) עד (ג) לעיל בלבד.
(פב/9)(נא/13)

25.212

שיעור התשלום לעובד המועסק בימי עבודה מפוצלים הוא כלהלן:

מספר ימי עבודה מפוצלים בשבוע	שיעור התוספת לחודש באחוזים מן המשכורת המשולבת של העובד
5	10.4
4	8.2
3	6.0
2	4.3

משכורת משולבת לעניין זה כמוגדר בפסקה 24.301.

(תחולה: י"ד בתשרי התשמ"ג (1.10.1982))

25.213

נעדר עובד מן העבודה ביום בו הוא חייב לעבוד בפיצול, ינכו מהתשלום המגיע לו את החלק היחסי כלהלן:

מספר ימי הפיצול בשבוע בהם מועסק העובד דרך קבע	הניכוי בעד כל יום היעדרות
5	1/22 של התוספת החודשית
4	1/17 של התוספת החודשית
3	1/13 של התוספת החודשית
2	1/9 של התוספת החודשית

25.214

התשלום בעד עבודה מפוצלת אינו נחשב כחלק מהמשכורת לכל דבר ועניין.

25.22 - דירוגים מקצועיים שונים

25.221

עובדים המדורגים בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח, (לרבות פסיכולוגים), בדירוג השירות המשפטי ובדירוג העובדים הסוציאליים, המועסקים ביום עבודה מפוצל, זכאים לתשלום אם נתקיימו בהם כל התנאים המפורטים בפסקה 25.211. (נח/12)

25.222

עובדים כנ"ל זכאים לתשלום בהתאם להוראות פסקאות 25.212 עד 25.214.

25.223

עובד המדורג בדירוג הרנטגנאים המועסק ביום עבודה מפוצל, זכאי לתשלום אם נתקיימו בו כל התנאים המפורטים בפסקה 25.211 (א) עד (ג) וכן אם הוא מועסק, כל השנה, בשבוע עבודה מלא לפי הוראות פסקה 31.173.

25.224

עובד כנ"ל, זכאי לתשלום בהתאם להוראות פסקאות 25.212 עד 25.214.

25.23 - האחים, המרפאים בעיסוק, הפיזיותרפיסטים, הרוקחים, הביוכימאים, והמיקרוביולוגים

25.231

עובדים המדורגים בדירוג האחים, המרפאים בעיסוק, הפיזיותרפיסטים, הרוקחים, הביוכימאים והמיקרוביולוגים (להלן - "עובדים") המועסקים ביום עבודה מפוצל, זכאים לתשלום אם נתקיימו בהם כל התנאים הבאים:

- (א) משך הפסקת צהריים הוא שלוש שעות לפחות;
- (ב) העובדים אינם זכאים לכל הטבה אחרת בעד יום עבודה מפוצל (כגון הפחתת שעות עבודה תמורת פיצול);
- (ג) העובדים מועסקים דרך קבע בשני ימי עבודה מפוצלים לפחות בשבוע;
- (ד) העובדים מועסקים בשבוע עבודה בהתאם להוראות פסקאות 31.171, 31.172, 31.174. עובד במשרה חלקית, המועסק דרך קבע לפחות שני ימי עבודה מפוצלים בשבוע, זכאי לתשלום בשיעור הניתן לעובד במשרה מלאה.

25.232

העובדים הנ"ל זכאים לתשלום בהתאם להוראות פסקאות 25.212 ו-25.213.

25.233

אח או מרפא בעיסוק, המועסקים ביום עבודה מפוצל, אולם סדרי העבודה שהנהלה קובעת אינם מאפשרים להם לעבוד דרך קבע לפחות שני ימי עבודה מפוצלים בשבוע, זכאים לתשלום של הסכום החודשי המתקבל בעד עבודה בחמישה ימי עבודה מפוצלים מחולק ב-22.5 ימי פיצול ומוכפל במספר ימי העבודה המפוצלים בהם הועסקו בפועל באותו חודש.

25.234

אח המועסק בכפר, זכאי לתמורה בעד עבודה מפוצלת סדירה או בלתי סדירה בשיעור של 4.3% ממשכורתו המשולבת כאמור בפסקה 25.212 בנוסף לתוספת כפר. (שע/19)

25.235

התשלום בעד עבודה מפוצלת אינו נחשב כחלק מן המשכורת לכל דבר ועניין.

27.2 - תשלום בעד עבודה בשעות נוספות או ביום מנוחה

27.21 שיעורי התשלום / 27.22 נהלי תשלום

27.21 - שיעורי התשלום

27.211

בסעיף זה:

- "יום מנוחה שבועי, יום" - פרק הזמן המתחיל בשעה 17:00 (בחורף) או בשעה 18:00 (בקיץ) של העצמאות, יום מועד "
- "לילה" - השעות שבין 22:00 ל-06:00 ;
- "חורף" - מה-1 באוקטובר עד 31 במרס ;
- "קיץ" - מ-1 באפריל עד 30 בספטמבר.

יום שישי הוא יום פנוי שאינו יום מנוחה שבועי.

(נא/13)

27.212

- (א) עובד במשרה שלימה הנדרש לעבוד בשעות נוספות, זכאי לתשלום בשיעור של 125% ממשכורתו הכוללת לשעת עבודה בעד כל אחת משתי השעות הנוספות העודפות על מכסת שעות העבודה היומיות, ובשיעור של 150% בעד כל שעה נוספת, החל מהשעה הנוספת השלישית ואילך ;
  - (ב) עובד שהועסק בשעות נוספות בערב יום מנוחה שבועי, ערב יום העצמאות או בערב יום מועד בשעות הנחשבות כחלק ממכסת שעות העבודה בהתאם לחוק, זכאי לקבל בעד אותן שעות תמורה בשיעור של 100% ממשכורתו הרגילה או חופשה ;
  - (ג) עובד המועסק במשרה חלקית, הנדרש לעבוד מעל מכסת שעות העבודה היומיות המוסכמת עמו, אולם במסגרת המכסה היומית של שעות העבודה של עובד במשרה מלאה, תיחשב העסקתו בשעות העודפות מעל למכסה כאמור, כהעסקה בשעות נוספות - זכאי לתשלום בעדן בשיעור של 100% ממשכורתו הכוללת לשעת עבודה. במקרים חריגים, בהם הועסק עובד במשרה חלקית בשעות נוספות מעבר למכסה היומית של עובד במשרה שלימה - זכאי לתשלום בעד שעות אלו בהתאם לאמור בנסמן (א) ;
  - (ד) עובד אשר יוצא בתפקיד, מחוץ לגבולות העירוניים של מקום עבודתו והיו השעות הנוספות בהן הועסק העובד שעות נסיעה בחזרה ממקום בו בוצע תפקידו למקום עבודתו או מגוריו בין אם לא הועסק העובד לאחר שובו לעבודה, ובין אם הועסק העובד לאחר שובו לעבודה, יראה זמן הנסיעה בחזרה כולו כזמן עבודה, והתשלום יבוצע בהתאם לנסמן (א) ;
(תוקף הזכאות מ-1 מרץ 2000)
  - (ה) נסמן מבוטל ;
  - (ו) במקום תמורה בכסף, מותר לתת לעובד תמורה בחופשה בשיעור של שעה ורבע ושעה וחצי כמפורט לעיל, אם ביקש זאת העובד, בתנאי שהדבר אינו מחייב העסקת ממלא מקום שאינו עובד מדינה. התמורה בחופשה כאמור לעיל תהיה מתוך מכסת השעות הנוספות המאושרות. ימי החופשה שהעובד זכאי להם כאמור כאן, יירשמו בחשבון חופשתו בנפרד והם יעמדו לרשותו בשימוש כימי חופשה או כפדיון חופשה בסיום שירותו. על ימים אלה תחול הגבלת צבירה. מספר הימים הניתנים לצבירה בדרך זו לא יעלו על 30 ימים עבור כל תקופת השירות - ראה פסקה 33.132; (16/10)
  - (ז) עובד אשר מקבל בחופשה תמורת עבודה בשעות נוספות כאמור לעיל, זכאי לקבל דמי כלכלה עבור שעות נוספות אלו בכפיפות לנאמר בסעיף 26.28 ;
  - (ח) רופא זכאי לתשלום בעד שעות נוספות שמעבר למכסת השעות השבועית בדירוג הרופאים. תגמול בעד שעות נוספות לא ישולם למנהלי בתי חולים, סגניהם וכן למנכ"ל משרד הבריאות, למשנה למנכ"ל משרד הבריאות ולראש מינהל רפואה במשרד הבריאות.
(הסכם קיבוצי מיום כ"ה באב התשע"א (25.8.2011))
- בדבר תשלום בעד עבודה בשעות נוספות לעובד שאיחר ועבד בשעות נוספות באותו יום - ראה פסקה 44.142.
- בעניין חובת עובד המקבל תשלום בעד עבודה בשעות נוספות, להחתים את כרטיס הנוכחות בעת כניסתו לעבודה ויציאתו ממנה במשך כל החודש - ראה פסקה 91.154. רופא יפעל בהתאם לסעיף 91.16.
- (חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, ס' 16)
- (עב/18)

27.213

(א) עובד המועסק ביום מנוחה שבועי, ביום העצמאות או ביום מועד, זכאי ל-75% משכרו הרגיל בעד כל שעה של העסקה כנ"ל שאינה בלילה, ול-100% משכרו הרגיל בעד כל שעה של העסקה כנ"ל בלילה. עובד המקבל שכר סטודנטים (ראה סעיף 24.15), זכאי לתשלום 50% בלבד משכרו הרגיל בעד כל שעת העסקה כנ"ל, בין ביום ובין בלילה. בכל המקרים, זכאי עובד כנ"ל, נוסף לתשלום האמור, לשעת חופשה אחת בעד כל שעה שבה הועסק כאמור; חופשה זו תינתן לעובד בהתאם לאמור בהיתר להעסקתו על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951. (החוק הנ"ל, ס' 17 (א)(2))

דוגמאות:

1. עובד קבוע ביחידה משרדית, שהועסק בשבוע מסוים כל הימים למעט ביום רביעי, הועסק ביום המנוחה השבועי שמונה שעות בשעות העבודה הרגילות ובסך הכל הועסק באותו שבוע $42\frac{1}{2}$ שעות לפי מכסתו הרגילה, יקבל:
  - (א) את משכורתו החודשית הרגילה, הכוללת 100% תשלום רגיל בעד עבודתו ביום המנוחה;
  - (ב) תוספת בשיעור 75% משכרו היומי בעד אותו יום; העובד קיבל את יום חופשתו ביום רביעי הקודם.
2. עובד קבוע ביחידה משרדית, שהועסק בימים ראשון עד שישי 42 שעות, הועסק נוסף על כך ביום מנוחה משעה 18:00 עד שעה 24:00, אותו עובד יקבל: (פב/9)
  - (א) את משכורתו החודשית הרגילה;
  - (ב) תוספת בשיעור 75% משכרו הרגיל לשעה בעד עבודתו בכל אחת מהשעות 18:00-22:00 ביום המנוחה;
  - (ג) תוספת בשיעור 100% משכרו הרגיל לשעה בעד עבודתו בכל אחת מהשעות 22:00-24:00 ביום המנוחה;
  - (ד) שש שעות בחופשה בשכר מלא תוך פרק הזמן הנקוב בהיתר להעסקה.
3. עובד ארעי, המקבל שכר יומי והמועסק תקופה ארוכה משישה ימים הועסק משעה 23:00 עד שעה 03:00 ביום מנוחה שבועי אחרי שעבד כל ימות השבוע, ולכן אותן שעות הן שעות נוספות - יקבל בעד עבודתו ביום המנוחה 200% משכרו הרגיל בעד ארבע שעות עבודה; תוך פרק הזמן הנקוב בהיתר להעסקה תינתן לו חופשה של ארבע שעות ביום חול; בעד אותן שעות חופשה לא יקבל תשלום;
4. עובד ארעי, שהועסק בשבוע מסוים ארבעה ימים בלבד, הועסק ביום המנוחה שמונה שעות - יקבל בעד עבודתו ביום המנוחה 175% משכרו הרגיל, ואין לתת לו חופשה, אף ללא משכורת, כיון שבסך הכול הועסק פחות משבוע שלם.

(ב)

1. עובד אשר לגביו נקבע שבוע העבודה בימים א'-ה', הנדרש לעבוד ביום שישי, לצורך מתן שירותים חיוניים - בהתאם לקביעת המנהל הכללי של המשרד - יקבל בתמורה יום פנוי ביום א' שלאחריו או באחד מימי העבודה האחרים באותו שבוע או בשבוע שלפניו. ימים פנויים אלה אינם ניתנים לצבירה. עובד כנ"ל, הנדרש לעבוד בחלק מיום השישי, יינתנו לו במקום השעות בהן עבד, שעות פנויות כמספר השעות בהן עבד ביום שישי;
2. במקרים מיוחדים וחריגים, כאשר צרכי העבודה אינם מאפשרים להעניק לעובד יום פנוי כאמור, ובאישור מראש (לזמן מוגבל) של המנהל הכללי של המשרד - יקבל העובד תמורה להעסקתו ביום שישי בשעות נוספות, לפי תעריף של 125% בעד כל שעה;
3. שעות העבודה ביום שישי לעובדים כנ"ל שיידרשו לעבוד ביום זה, תהיינה משעה 07:30 עד 14:00. בעד שעות עבודה העודפות על שעות אלו ישולם גמול שעות נוספות, לפי תעריף של 150% (סג/30)

27.214

עובד שאושרה לו למפרע העלאה בדרגה, זכאי להפרשי התמורה בהתאם לדרגתו החדשה בעד עבודה בשעות נוספות שעבד מאז תאריך עלייתו בדרגה.

27.215

עובד שהועסק בשעות נוספות, בלילה, ביום מנוחה שבועי, ביום העצמאות או ביום מועד, במשמרת לילה, או בחלק מצירופים אלה, זכאי לתוספת אחת בלבד, והיא הגדולה מבין התוספות הניתנות בעד עבודה בשעות נוספות, ביום מנוחה שבועי, ביום העצמאות או ביום מועד, או במשמרת לילה, החלות על זמן עבודתו כנ"ל.

פרק 31 - זמני עבודה

בפרק זה מובאות הוראות בעניין שעות עבודה
בשירות על ענפיו השונים, מכסות שעות
העבודה, איסור העסקה בימי מנוחה שבועית,
בלילות ובשעות נוספות.

31.1 - שעות העבודה

31.10 חלות, הגדרות וכללים / 31.11 שעות
העבודה ביחידות המשרדיות / 31.12 שעות
עבודה בשירותים / 31.13 שעות עבודה של
עובד למטה מגיל 18 / 31.14 שעות עבודה של
טלפונאי / 31.15 שעות עבודה של הורה /
31.16 שעות עבודה של קלדנים / 31.17 שעות
עבודה בדירוגים המקצועיים / 31.18 שעות
עבודה במשרה חלקית / 31.19 שעות עבודה
בשירותי הביטחון

31.10 - חלות, הגדרות וכללים

31.101

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

31.102

(א) עובד המקבל משכורת של משרה מלאה והזכאי מסיבות מקצוע או סיבות אחרות, להקטנת מספר שעות העבודה, אינו זכאי להקטנה נוספת עקב הקטנת מספר שעות העבודה ביום מסוים לעובדים אחרים, כמו בערבי חגים ומועדים, בחול המועד וכיוצא באלה. אולם מותר לשחרר עובד כנ"ל מן העבודה בתום יום העבודה של יתר העובדים באותה היחידה, אם צורכי העבודה מאפשרים זאת;

(ב) האמור בפסקה זו אינו גורע מזכויותיו של הורה לפי הוראות פסקה 31.152.(עג/18)

(ג) בהתאם לצו הרחבה של שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים נקבע, כי יום חמישי בשבוע יהיה היום בו שעות העבודה קוצרו.
(פב/9)

31.11 - שעות העבודה ביחידות המשרדיות

31.111

שעות העבודה ביחידות המשרדיות הן 42 שעות לשבוע במשך כל חודשי השנה (אלא אם נקבע אחרת בחוק או בהסכם קיבוצי, או בהסדר קיבוצי, או באישור נציבות שירות המדינה) לפי הפירוט הבא:

(א) במשרדים בהם עובדים שבוע עבודה של חמישה ימים:

1. שבוע העבודה יהיה בימים ראשון עד חמישי, ושעות העבודה בימים ראשון עד יום רביעי יהיו משעה 07:30 עד שעה 16:00; ביום חמישי עד שעה 15:30;

2. במשרדים בהם מתקיימת פעילות חיונית ביום שישי יהיו שעות העבודה ביום זה משעה 07:30 עד שעה 14:00;

(ב) במשרדים בהם עובדים שבוע עבודה של שישה ימים:

שבוע העבודה יהיה בימים ראשון עד שישי, ושעות העבודה בימים אלה יהיו בימים ראשון עד רביעי משעה 07:30 עד שעה 15:00; ביום חמישי עד שעה 14:30 וביום שישי משעה 07:30 עד שעה 12:30;

(ג) לעובדים שאינם יהודים אשר זכותם לקיים ימי מנוחה בשבתם ובחגיהם כמפורט בפרק משנה 32.1, יהיה שבוע העבודה של חמישה ימים כלהלן:

1. לעובדים המוסלמים והדרוזים אשר יום המנוחה שלהם ביום שישי, יהיה היום הפנוי ביום שבת. חמישה ימי העבודה יהיו בימים ראשון עד חמישי, ושעות העבודה בהם יהיו בימים ראשון עד יום רביעי משעה 07:30 עד שעה 16:00 וביום חמישי עד שעה 15:30;

2. לעובדים הנוצרים, אשר יום המנוחה שלהם ביום ראשון יהיה היום הפנוי ביום שבת. חמישה ימי העבודה שלהם יהיו בימים שני עד שישי, ושעות העבודה בהם יהיו משעה 07:30 עד שעה 16:00 וביום חמישי עד שעה 15:30.
(פב/9)

31.112

אם צורכי העבודה מחייבים זאת, רשאי אחראי, בהסכמת ועד העובדים, לקבוע באחד הימים או ביותר מאחד מהם, מספר גדול יותר של שעות עבודה, ולהקטין בהתאם את שעות העבודה בימים אחרים.
(44/נ)

31.113

אחראי רשאי, לאחר תיאום עם ועד העובדים, לקבוע שבמקומות עבודה בהם ניתנים במישרין שירותים לקהל, יועסקו העובדים בשעות אחר הצהריים המאוחרות, אגב קיום הפסקת צהריים ארוכה. על פיצוי לעובדי אותם שירותים, ראה סעיף 25.21.
(חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951, ס' 20)

31.114

- (א) ביום עבודה של שש שעות ומעלה, תופסק העבודה למנוחה ולסעודה ל-3/4 שעה לפחות, ובכלל זה תהיה הפסקה רצופה אחת של חצי שעה לפחות: ביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג - ההפסקה היא של חצי שעה לפחות;
- (ב) הפסקה לפי נסמן (א) לא תעלה על שלוש שעות;
- (ג) בעת הפסקה לפי נסמן (א) הנמשכת חצי שעה או יותר, רשאי העובד לצאת מהמקום שבו הוא עובד, אלא אם נוכחותו במקום היא הכרחית להליך העבודה או להפעלת הציוד והשימוש בו, והעובד נדרש על-ידי מעסיקו להישאר במקום העבודה, במקרה זה ייחשב זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה;
(חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951, ס' 20)
- (ד) לעובד שאיננו מועסק בעבודת כפיים ניתן היתר - מכוח החוק - להעסיקו אגב סטייה מהוראות הסעיף הנ"ל:
1. בכל יום מימות השבוע - שמונה שעות ללא הפסקה;
  2. ביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג, כאמור בסעיף 2(ב) לחוק - שבע שעות ללא הפסקה;
  3. היה שבוע העבודה שעובד כאמור מועסק בו בהתאם לתנאי עבודה החלים עליו, בן חמישה ימים - מותר להעסיקו תשע שעות ליום ללא הפסקה.
(היתר שר הכלכלה לפי חוק שעות עבודה ומנוחה התשי"א-1951, להעסיק עובד שאינו מועסק בעבודת כפיים, ללא הפסקה, י"פ 3599, התשמ"ט-1989, עמ' 450)

31.12 - שעות עבודה בשירותים

31.121

בשירותים שצורכי עבודתם מחייבים הסדרים מיוחדים בדבר תחילת יום העבודה, סיום יום העבודה, הפסקת צהריים ארוכה וכדומה, כגון: שירותי המכס, שירותי קליטה ותיירות, בתי חולים, בתי מלאכה, יקבעו האחראים את מועדי ביצוע העבודה, בהתאם למקובל במקצוע, להוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ומכסת שעות העבודה האמורות בפסקה 31.111.

31.122

- (א) נקבעו ביחידה שעות עבודה מיוחדות, על-פי הוראת פסקה 31.121, תוצג בה, בסמוך לכניסה שנוקקים לה העובדים, הודעה חתומה על-ידי מנהל היחידה בדבר שעות העבודה בכל יום, תחילתן וסיומן;
- (ב) עובדים באותה יחידה במשמרות, יצוינו באותה הודעה שעות תחילתה וסיומה של כל משמרת. כן יצוינו בהודעה שעות תחילתה וסיומה של המנוחה השבועית ושעות ההפסקה;
- (ג) למרות האמור לעיל, יחידה שפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970, אינה חלה עליה. פטורה מהצגת ההודעה האמורה, אם נמסרו בכתב לעובדיה הפרטים הנקובים באותה הודעה ואם נמסרה ההודעה במכתב רשום, הכוללת את הפרטים האמורים, למפקח העבודה האזורי במשרד הכלכלה.
(תקנות שעות עבודה ומנוחה, התשט"ו - 1955, ת' 2)

31.123

מנהל היחידה יודיע במכתב רשום למפקח העבודה האזורי שבמשרד הכלכלה על כל שינוי של שעות עבודה שנקבעו בהודעה שהוצגה או שנמסרה בהתאם לפסקה 31.122.
(התקנות הנ"ל, ת' 3)

31.124

ביחידות שפקודת הבטיחות בעבודה הנוסח חדש, התש"ל-1970, חלה עליהן, כולה או חלקה, תוצג תמצית חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, בנוסח שפורסם בירחון משרד הכלכלה "עבודה וביטוח לאומי"; עותקים ממנו אפשר לקבל בסניפי משרד הכלכלה.
(התקנות הנ"ל, ת' 1)

31.13 - שעות עבודה של עובד למטה מגיל 18

31.131

עובד שגילו למטה מגיל 18 שנה לא יועסק יותר משמונה שעות ביום, ולא יותר משבע שעות ביום בערב יום מנוחה שבועי או ערב יום מועד מהמנויים בפרק משנה 32.1. מספר שעות העבודה בשבוע של עובד שגילו למטה מגיל 18 שנה לא יעלה על 40.

31.132

עובד שגילו למטה מגיל 18, הלומד בשיעורי ערב חינוכיים, ישוחרר מהעבודה בשעה 16:00 לכל המאוחר בימים שבהם הוא משתתף בשיעורים אלה.
(חוק עבודת נוער התשי"ג-1953, ס' 23(א))

31.133

(א) בכל יום, בו מועסק עובד למטה מגיל 18 שנה, שש שעות או יותר, תופסק עבודתו ל-3/4 שעה לפחות (בערב יום מנוחה שבועי או ערב יום מועד - לחצי שעה לפחות), חצי שעה לפחות מתוך הפסקה זו יינתן בהמשך אחד. שום הפסקה לא תהיה ארוכה יותר משלוש שעות;
(ב) בעת כל הפסקה הנמשכת חצי שעה או יותר, רשאי עובד לצאת ממקום עבודתו, אלא אם דרושה נוכחותו לתהליך העבודה או להפעלת הציוד או השימוש בו, והממונה על העובד דרש ממנו להישאר במקום; במקרה זה ייחשב גם זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה. על מנהלי היחידות להקפיד על כך, שהעובד יעוכב במקום העבודה בשעות הפסקות אלו, רק במקרים יוצאים מן הכלל. (החוק הנ"ל, ס' 22)

31.134

לשם ביצוע הוראות סעיף זה רשאים מנהלי היחידות לשנות - לעובד שגילו למטה מגיל 18 - את מועד הפסקת הצהריים או את משכה או להקדים את מועד סיום העבודה או לאחר את מועד התחלת העבודה או להעסיקו רק חמישה ימים בשבוע, או לנקוט ביותר מאחד האמצעים הללו.

31.14 - שעות עבודה של טלפונאי

31.141

(א) שבוע העבודה של הטלפונאים בשירות המדינה המועסקים במשרה מלאה יהיה של 42 שעות בשבוע;
(ב) טלפונאים המועסקים במשרה חלקית תהיה חלקיות משרתם באופן יחסי למשרה של 42 שעות בשבוע;
(ג) שעות העבודה של הטלפונאים בכל יום יהיו כלהלן:

1. במשרדים אשר עובדים שבוע עבודה של חמישה ימים:
בימים ראשון עד רביעי משעה 07:30 עד שעה 16:00 וביום חמישי עד שעה 15:30;
במשך יום העבודה תינתן הפסקת מנוחה של שעה אחת, בשני משכים של חצי שעה כל אחת; שתי ההפסקות תהיינה בתוך שעות העבודה אולם רשאי האחראי או מי שהוסמך על ידו, על-פי צורכי העבודה לאשר כי הפסקה אחת של חצי שעה תהיה בסוף יום העבודה. במקרה זה יהיו שעות הנוכחות של הטלפונאי שמונה שעות ביום, במקום שמונה וחצי שעות;
2. במשרדים אשר עובדים שבוע עבודה של שישה ימים:
בימים ראשון עד רביעי משעה 07:30 עד שעה 15:00 וביום חמישי עד שעה 14:30;
ביום שישי משעה 07:30 עד שעה 12:30;
בימים ראשון עד חמישי תינתן במשך יום העבודה הפסקת מנוחה של שעה אחת בשני משכים של חצי שעה כל אחת;
שתי ההפסקות תהיינה בתוך שעות העבודה אולם, רשאי האחראי או מי שהוסמך על-ידו

על-פי צורכי העבודה לאשר כי הפסקה אחת של חצי שעה תהיה בסוף יום העבודה. במקרה זה יהיו שעות הנוכחות של הטלפונאי בימים אלה שבע שעות ביום, במקום שבע וחצי. ביום שישי לא תהיה הפסקת מנוחה.
(פב/9)

3.

- (א) טלפונאי המועסק במשרה חלקית אך לא פחות מחצי משרה תהיה משך הפסקת המנוחה שלו במשך היום יחסית לחלקיות משרתו;
(ב) טלפונאי המועסק בפחות מחצי משרה אינו זכאי להפסקת מנוחה.
(סב/20)

31.142

שעות העבודה של טלפונאי הורה לילד

- (א) ההוראות האמורות בסעיף 31.15 לגבי שעות עבודה של הורה לילד יחולו גם על טלפונאי;
(ב) לגבי טלפונאי העובד במשרה מלאה רשאי האחראי או מי שהוסמך על ידו, לקבוע כי הפסקה אחת של חצי שעה תהיה בסוף יום העבודה.

31.143

- (א) ההסדר לגבי שעות העבודה, בפסקאות 31.141 ו-31.142, יחול על הטלפונאים הקבועים שהתקבלו לאחר 1.4.1990. כן יחול על הטלפונאים העובדים כארעיים ועל המועסקים על-פי חוזה מיוחד גם אם נתקבלו לפני 1.4.1990;
(ב) טלפונאים אשר עובדים במרכזת שהוגדרה בעבר כמרכזת סוג א (3 עד 6 קווי חוץ) שעות העבודה שלהם יהיו כאמור בפסקאות 31.141 ו-31.142;
(ג) הטלפונאים הקבועים אשר היו בשירות המדינה לפני 1.4.1990 ועבדו במרכזת מסוג ב (7 קווי חוץ ומעלה), יהיו שעות עבודתם כדלקמן:
1. במשרדים אשר עובדים שבוע עבודה של חמישה ימים יתווספו שעות העבודה אשר נהגו לעבוד בימי שישי באופן שווה לימים ראשון עד חמישי;
בימים ראשון עד חמישי יעבדו שבע וחצי שעות ביום והפסקה של שעה אחת במשך אחד או בשני משכים לפי צרכי העבודה, שתניתן אך ורק בתוך שעות העבודה ולא ניתן לצרף אותה או חלק ממנה לסוף יום העבודה לשם קיצורו;
2. במשרדים אשר עובדים שבוע עבודה של שישה ימים בימים ראשון עד חמישי יעבדו על-פי המתכונת הקודמת של שש וחצי שעות ליום והפסקה של שעה אחת ביום במשך אחד או שני משכים לפי צרכי העבודה, שתניתן אך ורק בתוך שעות העבודה ולא ניתן לצרף אותה או חלק לסוף יום העבודה לשם קיצורו;
ביום שישי יעבדו משעה 07:30 עד שעה 12:30 ללא הפסקת מנוחה.
(נב/6)

31.15 - שעות עבודה של הורה

31.151

בפרק משנה זה:

- "הורה לילד" - עובד או עובדת לרבות הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתן בפסקה 33.302 או מי שיש לו חובה אחרת מן הדין לספק צרכיו של ילד;
נסמן מבוטל - (פא/18)
"הורה עובד" - הורה המנצל באותו יום את זכות ההורות שלו בהתאם לפרק משנה 35.1. יודגש, כי שני ההורים לא יוכלו לנצל את אותה זכות הורות באותו יום;

31.152

- (א) הורה עובד זכאי להיעדר מעבודתו, עד חלוף שנה אחת מיום הלידה כמשמעותו בפסקה 33.302 (או מיום האימוץ), שעה אחת שתיקרא שעת הורות בכל יום בו הוא מועסק שש שעות רצופות לפחות (לרבות שעת היעדר לפי האמור לעיל), בין אם הוא מועסק במשרה מלאה ובין אם הוא מועסק במשרה חלקית (שעת ההיעדרות יכולה להיות בהמשך אחד או בשני המשכים). אין לחייב את חשבון חופשתו של העובד או משכורתו עקב היעדרויות אלו;
עובד כנ"ל יהיה זכאי לקיצור נוסף ביום חמישי בשבוע, בנוסף לאמור לעיל.
(פב/9)(עג/3)

- (ב) ביום עבודה מקוצר כמפורט בסעיפים 32.51 ו-32.53 שהוא בן שש שעות לפחות, זכאי עובד כאמור בנסמן (א) לעיל לקיצור נוסף של שעה;
(עג/18)
- (ג) עובד רשאי לממש את הזכות לשעת הורות לבדו או לסירוגין עם בת זוגו, בהתקיים התנאים הבאים:
1. בת הזוג נתנה הסכמתה למימוש הזכות לשעת ההזדהות לסיווג עם בן זוגה או על-ידי בן זוגה;
  2. כל אחד מבני הזוג מסר למעסיקו, לא יאוחר מ-21 ימים לפני תום תקופת הלידה וההורות, הצהרה חתומה לפי טופס מדף 2303/1 שבה הודיע על הבחירה לממש את הזכות לשעת הורות עם בן הזוג (בפסקה זו - "הצהרה"); מסרו בני הזוג הצהרה במועד מאוחר יותר - יהיה העובד רשאי לממש את זכותו 21 ימים לאחר מסירת ההצהרה;
  3. בהצהרה יפרט כל אחד מבני הזוג את מספר הימים ואת הימים המסוימים בשבוע העבודה שבהם יממש את שעת ההורות;
  4. מימוש הזכות לשעת הורות ייעשה על-פי ההצהרה, ואולם העובדת ומעסיקה ובן זוגה ומעסיקו רשאים, לפי העניין, להסכים ביניהם, לפי הצורך ובאופן חד-פעמי, על מימוש הזכות לשעת ההורות באופן שונה מזה שמסרו עליו בהצהרה;
  5. שינוי קבוע במימוש הזכות לשעת ההורות שמסרו העובדת ובן זוגה בהצהרה, לאחר שנמסרה הצהרה כאמור בפסקה זו, ייעשה בהצהרה נוספת שתימסר למעסיק בהתאם להוראות פסקה זו, בשינויים המחויבים, 21 ימים מראש, ולעניין בני זוג שלפחות אחד מהם עובד במשמרות - חודש מראש;
  6. מכסת שעות ההורות ששני בני הזוג זכאים לממש לפי הוראות פסקה זו לא תעלה על מכסת שעות ההורות שהעובדת היתה זכאית לממש לבדה.
(חוק עבודת נשים (תיקון מס' 55, התשע"ו-2016, ס' 77.א))
(עז/4)
- (ד) הוראות פסקה זו יחולו גם על הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302.
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 77(ג)(3))

31.153

- (א) שעות העבודה המפורטות בנסמן (ב) להלן, יחולו על הורה לילד (לרבות כאשר אין מדובר בילד יחיד), הנמצא בביתו ואשר גילו מעל 5 שנים ונמוך מגיל 12 שנים:
(פא/18) (עח/19) (תחולת השינוי מיום כ"א בתמוז התשפ"א (1.7.2021))
- (ב) שעות העבודה במקרים המפורטים בנסמן (א) לעיל הן:
1. הורה כנ"ל המועסק במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים, יעבוד שבע שעות בפועל בימים ראשון עד חמישי, וחמש שעות בפועל ביום שישי;
בימים ראשון עד חמישי משעה 07:30 עד שעה 14:30;
ביום שישי משעה 07:30 עד שעה 12:30.
  2. הורה כנ"ל המועסק במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים, יעבוד בכל יום משעה 07:30 עד שעה 15:35, אולם:
- (א) הוא יוכל לסיים את עבודתו בשעה 15:05 במקום בשעה 15:35 בחלק מימי העבודה בתנאי שישלים את השעות החסרות עד למכסה השבועית שלו בימים האחרים של אותו שבוע;
- (ב) עובד כנ"ל שיידרש לעבוד ביום שישי לפי צורכי העבודה, יוכל לבקש כי שעות העבודה באותו יום יחושבו להשלמת השעות החסרות בגין הימים בהם סיים את עבודתו מוקדם כאמור לעיל;
- (ג) ההסדר המפורט בנסמן 2 (א ו-ב) לעיל הינו לתקופת מעבר עד שהמעונות ילדים, גני הילדים והכיתות הצמודות של בתי-הספר יעברו לשבוע עבודה של חמישה ימים;
- (ד) הורה לילד שגילו נמוך מגיל חמש שנים, יועסק בכל יום משעה 07:30 עד שעה 15:30;
- (ג) שעות תחילת העבודה של עובד כנ"ל וסיומו נקבעות על-ידי מנהל היחידה, בהתאם לצורכי העבודה;
- (ד) קיצור שעות העבודה על-פי פסקה זו אינו חל על עובד במשרה חלקית ולא על עובד הזכאי לקיצור משך יום העבודה עקב סיבה אחרת (קיצור לפי פסקה 31.152 וכדומה);
- (ה) הורה שיעבוד ביום המקוצר (יום חמישי בשבוע) בחצי שעה המופחתת מכוח זכאותו לקיצור שעות עבודה להורה כאמור לעיל, יהיה זכאי לתמורה עבור חצי השעה המופחתת בגין עבודה בשעות נוספות בערך של 125% מערך שעת עבודה.
(פב/9)

31.154

אין להעסיק הורה לילד מעבר למספר השעות שנקבע על-פי הוראות פסקאות 31.152 ו-31.153, ללא הסכמתו.

31.155

- (א) הורה עובד, כאמור בפסקאות 31.151, 31.152 ו-31.153, הנדרש לעבוד לפי שעות עבודה רגילות, ולאור צורכי העבודה, תיחשב העסקתו בשעות העודפות על האמור בפסקאות הנ"ל כהעסקה בשעות נוספות;
- (ב) אם לפי הדירוג, והדרגה של העובד ותנאי העסקתו באותן שעות הוא זכאי לתשלום בעדן, יקבל תשלום בשיעור של 100% בלבד עד להשלמת מסת שעות העבודה הרגילות המהותית במקצועו של העובד;
- (ג) כל שעת עבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות הנהוגות במקצועו, תיחשב כשעה נוספת והתשלום יהיה בשיעור של 125% או 150%, לפי העניין ובכפיפות לאמור בפסקה 27.212;
- (ד) נסמנים (א) ו-(ב) לעיל לא יחולו על אבות עובדים, אלא על אימהות עובדות בלבד.
(עג/18)

31.156

- (א) הורה לילד שיש לו בן או בת זוג, זכאי ליום עבודה מקוצר אם בן או בת הזוג שלו עובדים כ"שכירים" או כ"עצמאיים", בין אם במקום עבודתם נהוגות זכויות בקשר ליום עבודה מקוצר כהגדרתן בסעיף 35.11 ובין אם לאו, וכן בתקופה שבה בן או בת זוגו זכאי/ת לדמי אבטלה, ובלבד שתקופה זו לא תעלה על שישה חודשים;
- (ב) לגבי הורה לילד עד גיל שנה יחולו הכללים הבאים:
1. עובדת תהיה זכאית ליום עבודה מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.152, גם אם בן או בת זוגה אינו/ה עובד/ת;
  2. עובד יהיה זכאי ליום מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.152 אם בן או בת זוגו עובד/ת, ללא תלות בהיקף משרתו/ה, או כאשר בן או בת זוגו שוהה בתקופת לידה והורות כהגדרתה בפסקה 33.331, לרבות תקופת לידה והורות ללא תשלום (עד 26 שבועות).
(עז/4)
- (ג) לגבי הורה לילד מעל גיל שנה, לצורך ניצול הזכות ליום עבודה מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.153, הזכות תינתן לעובד/ת שבן או בת זוגו אינו/ה מסיים/תאת עבודתו/ה לפני השעה 15:30.

31.157

- (א) הורה לילד המבקש להשתמש בזכות ליום עבודה מקוצר באופן קבוע בכל ימות השבוע, ימלא הצהרה חתומה כדין בטופס (מדף 2302), בצירוף האישורים הנדרשים כמפורט בטופס וימסור למנהל משאבי אנוש של היחידה;
- (ב) הורה לילד המבקש להשתמש בזכותו ליום עבודה מקוצר בימים מסוימים בשבוע, באופן שבו בן או בת הזוג ישתמשו בזכות זו לגבי ימי השבוע הנותרים - יצהיר על ימי העבודה בהם הוא רוצה לנצל את הזכות, וכן ימציא אישור ממקום עבודתו של בן או בת הזוג על כך שאינו משתמש או לא ישתמש בזכות בימים אלה בשבוע. העובד ימלא הצהרה חתומה כדין בטופס (מדף 2303), בצירוף האישורים הנדרשים כמפורט בטופס וימסור למנהל משאבי אנוש של היחידה.
(עז/17)

31.16 - שעות עבודה של קלדנים

31.161

- (א) שעות העבודה של העובדים המועסקים בפועל בקלידה בשבוע עבודה של שישה ימים תהיינה כדלקמן:
1. משמרת ראשונה משעה 07:30 עד שעה 15:00; ביום חמישי עד שעה 14:30; במשך המשמרת תהיינה שתי הפסקות בנות 15 דקות כל אחת;
  2. משמרת שנייה משעה 15:00 עד שעה 22:30; ביום חמישי עד שעה 22:00; במשך המשמרת תהייה הפסקה בת 30 דקות;
  3. בימי שישי תהיינה שעות העבודה משעה 07:30 עד שעה 12:30.
- (ב) שעות העבודה של עובדים המועסקים בפועל בקלידה שבוע עבודה של חמישה ימים תהיינה כדלקמן:
1. במשמרת ראשונה משעה 07:30 עד שעה 16:00; ביום חמישי עד שעה 15:30; במשך המשמרת תהיינה שתי הפסקות של 15 דקות כל אחת;
  2. במשמרת שנייה משעה 16:00 עד שעה 24:30; ביום חמישי עד שעה 24:00; במשך המשמרת תהייה הפסקה בת 30 דקות.
(פב/9)(נא/35)

31.162

- קלדן העונה על התנאים המפורטים בפסקה 31.151(א), יועסק כל יום 15 דקות פחות מן האמור בפסקה 31.161.

31.17 - שעות עבודה בדירוגים המקצועיים

31.171

אחים

- (א) שעות העבודה במשך כל ימות השנה, של עובדים המדורגים בדירוג האחים הן 40 שעות בשבוע;
- (ב) שעות העבודה של אחים המועסקים ביחידות ובמחלקות המפורטות להלן, הן 36 שעות בשבוע:
1. אחים מוסמכים ומעשיים המועסקים במחלקות אשפוז, במחלקות יום בתוך בית חולים וכן ביחידות הבאות: דיאליזה, חדר ניתוח, חדר מיון, חדר לידה, חדר התאוששות, יחידות לטיפול נמרץ, חדר פגים ו/או יונקים, מבנים עם מיטות, מכון לב עם צינטורים ומכון לאנגיוגרפיה;
  2. אחים בתפקידי קשר ומעקב המועסקים לפי נסמן 1 לעיל;
  3. סגל אחים בבית ספר לאחים המועסקים בפיקוח ובהוראה קלינית לפי נסמן 1 לעיל;
  4. אחים בסגל הנהלת שירותי הסיעוד בבית חולים אשר עבודתם קשורה במחלקות וביחידות לפי נסמן 1 לעיל;
  5. אחים המועסקים בא.ק.ג. ו/או בטיפול נשימתי במחלקות האשפוז וביחידות לפי נסמן 1 לעיל.
- (שע/19)

31.172

פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק, החטיבה הפארה רפואית ורוקחים

שעות העבודה במשך כל ימות השנה של העובדים המדורגים בדירוג הפיזיותרפיסטים, המרפאים בעיסוק, החטיבה הפארה רפואית ורוקחים, הן 40 שעות בשבוע.

31.173

רנטגנאים

- (א) שבוע העבודה של רנטגנאי המועסק במשרה מלאה הינו בן 5 ימי עבודה (ימים א'-ה'); ;
- (ב) יום עבודה של רנטגנאי המועסק במשרה מלאה הינו בן 8 שעות בכל יום במשך כל חודשי השנה, (דהיינו 40 שעות בשבוע בימים א'-ה') למעט עובדים המנויים בנסמן (ג) להלן;
- (ג) יום עבודה של רנטגנאי בעל ותק מקצועי מוכר של שנתיים ומעלה במוסד רפואי מוכר בארץ, המועסק במשרה מלאה הינו בן 7 שעות בכל יום במשך כל חודשי השנה (דהיינו 35 שעות בשבוע בימים א'-ה'); ;
- (ד) שעות עבודתו של עובד המועסק במשרה חלקית יחושבו יחסית להיקף העסקתו ובהתאם למכסה דלעיל.
- (שע/15)

31.174

ביוכימאים ומיקרוביולוגים

שעות העבודה במשך כל ימות השנה, של עובדים המדורגים בדירוג הביוכימאים והמיקרוביולוגים, הן 40 שעות בשבוע.

(סד/8)

31.175

פסיכולוגים

שעות העבודה במשך כל ימות השנה, של פסיכולוגים המועסקים בבתי חולים, הן 42 שעות בשבוע.

31.176

עובדים סוציאליים

- (א) עובד בטיפול ישיר, לרבות עובד אקדמאי בלתי כשיר העובד בטיפול ישיר, עובד 42 שעות בשבוע, מתוכן יקדיש 39 שעות במשך 5 ימים בשבוע (או 6 ימים בשבוע במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן 6 ימים), לטיפול ישיר, לפי קביעת האחראי. יתר שעות העבודה יקדיש העובד לקריאת חומר מקצועי והשתלמויות עצמיות, מחוץ למקום עבודתו, לפי בחירתו;
- (ב) על עובד כאמור, המועסק במשרה חלקית, חלות הוראות נסמן (א) יחסית לחלקיות משרתו;
- (ג) שכר שעה יחושב, לכל דבר ועניין, לפי מכסת השעות המלאה;
- (ד) שעות העבודה שיקדיש עובד לטיפול ישיר, כאמור בנסמן (א) לעיל, לא יוקטנו משום סיבה, לרבות הורה לילד כאמור בפסקה 31.153(א).
- (פב/9)(נא/6)

31.177

רופאים

- (א) שבוע העבודה של רופא המועסק במשרה מלאה, יעמוד על חמישה ימי עבודה בשבוע, $42\frac{1}{2}$ שעות שבועיות בחישוב שנתי;
- (ב) מסגרת שעות העבודה היומית של רופא, סידור עבודה גמיש ושבוע העבודה, הינם בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי מיום כ"ב באב התשע"א (25.8.2011).
(הסכם קיבוצי מיום כ"ב באב התשע"א (25.8.2011) (עב/18)

31.18 - שעות עבודה במשרה חלקית

31.181

- (א) שעות עבודתו של עובד המועסק במשרה חלקית יחושבו על בסיס שבועי;
- (ב) עובד במשרה חלקית חייב לעבוד בכל שבוע מספר שעות השווה למספר השעות המתקבל ממכפלת שיעור חלקיות משרתו במספר שעות העבודה השבועיות הרגילות, אותן חייב לעבוד עובד באותו סוג עבודה המועסק במשרה שלמה.
לדוגמה: עובד המועסק ב- $\frac{1}{3}$ משרה שבה שעות העבודה השבועיות הרגילות הוא 42 שעות, יעבוד בכל שבוע $14 = 42 \times \frac{1}{3}$ שעות.
(פב/9)

31.182

- חלוקת שעות העבודה של עובד המועסק במשרה חלקית בין ימי השבוע, תחילתן וסופן, ייקבעו בכל מקרה על-ידי מנהל משאבי אנוש, בהתאם לצורכי העבודה.
(נב/64)

31.183

- עובד המועסק במשרה חלקית אינו זכאי לקיצור יחסי נוסף של שעות העבודה עקב קיצור שעות העבודה בשבוע, מסיבות אישיות או אחרות (האמור בפסקה זו אינו גורע מהאמור בפסקה 31.152).
(סט/25)

31.184

- (א) בימים, בהם מועסקים העובדים במשרה שלמה במספר שעות קטן מן הרגיל, בהתאם להוראות סעיף 32.51, ערבי חגים ומועדים, חול המועד וכיוצא באלה, מועסק עובד במשרה חלקית במספר שעות קטן ממספר השעות בהן הוא חייב כרגיל באותו יום;
- (ב) מספר שעות העבודה של עובד כנ"ל יוקטן באופן יחסי לשיעור חלקיות משרתו (לדוגמה: מועסקים העובדים במשרה שלמה ביום מסוים שעתיים פחות מהרגיל, יקוצר יום העבודה של עובד בחצי משרה בשעה אחת, ושל עובד בשליש משרה ב-40 דקות) (ראה גם סעיף 24.52).

31.19 - שעות עבודה בשירותי הביטחון

31.191

- (א) שעות העבודה בשירותי הביטחון הן לכל הפחות 45 שעות שבועיות במשך כל חודשי השנה;
- (ב) יום העבודה בשירותי הביטחון הוא לכל הפחות בן 9 שעות;
- (ג) חודש עבודה בשירותי הביטחון הוא לכל הפחות 195 שעות חודשיות;
- (ד) על אף האמור, עובדי שירותי הביטחון נדרשים לעבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות, לרבות בימי מנוחה, מועד ומשמרות, הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 אינן חלות עליהם, והם אינם זכאים לתמורה בגין העבודה הנוספת;
- (ה) שעות עבודה של הורה עובד בשירותי הביטחון יהיו כלהלן:
1. הורה לילד עד גיל שנה - יום העבודה יהיה לכל הפחות 8 שעות;
  2. הורה לילד מגיל שנה עד גיל 12 - יום העבודה יהיה בן $8\frac{1}{2}$ שעות;
  3. הורה לילד מגיל שנה עד גיל 5 - יום העבודה יכול להיות מוגדר בן 8 שעות, בתמורה לחיוב 5 מימי החופשה השנתית המוקצית לו. על העובד להודיע מראש על בחירתו.
(פב/9)(עא/5)

32.5 - ימים שבהם מוקטן מספר שעות העבודה

32.50 חלות והגדרות / 32.51 הימים שבהם
מוקטן מספר שעות העבודה / 32.52 תמורה בעד
עבודה בימים בהן מוקטן מספר שעות העבודה /
32.53 צומות / 32.54 קיצור יום עבודה/מתן
חופשה להורים בסוף חודש אוגוסט

32.50 - חלות והגדרות

32.501

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

32.502

בפרק משנה זה:

- (א) פורים בירושלים - ט"ו באדר (באדר שני בשנה מעוברת) ואם חל יום זה בשבת, מחרתו; ביתר המקומות - י"ד באדר (באדר שני בשנה מעוברת);
עובד שלא ניצל יום בחירה בפורים בהתאם לפסקה 32.411(א) זכאי לקיצור שעות העבודה בפורים ב-י"ד באדר או בט"ו באדר, לפי בחירתו, ללא הבדל אם מקום עבודתו או מקום מגוריו הוא בירושלים או במקום אחר;
(שס/20)
(ב) ערב פסח - פירושו י"ג בניסן, גם כשערב פסח חל בשבת;
(ג) ימים שלפני ימי חג המפורטים בסעיפים 32.11 עד 32.14, לא יועסק עובד שחגיו מפורטים כנ"ל, יותר משבע שעות, אם לא נקבעה בהוראות כלשהן הוראה אחרת.
(חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, ס' 2 (ב))

32.51 - הימים שבהם מוקטן מספר שעות העבודה

32.511

- (א) בערבי חג של מועדי ישראל תיפסק עבודתם של יהודים, וכן של לא יהודים שבחרו במועדים אלו כימי מנוחתם כאמור בפסקה 32.102(ב) ו-32.102(ג), כדלקמן:
1. בערב יום הכיפורים ובערב פסח - בשעה 12:00;
2. בערב ראש השנה, בערב סוכות, בערב שמחת תורה, בשישי של פסח ובערב שבועות - בשעה 13:00 (אם חל ביום שישי לגבי עובדים העובדים שישה ימים בשבוע - בשעה 12:30);
3. בערב יום העצמאות - בשעה 13:00;
(עג/9)
4. בימי חול המועד של סוכות ופסח, בערב חנוכה וביום פורים - לגבי עובדים העובדים שישה ימים בשבוע - בשעה 14:00, ואם חל ביום שישי - בשעה 12:30 (ראה פסקה 31.111(ב));
לגבי עובדים העובדים חמישה ימים בשבוע - בשעה 14:30.
(פ/3)
(ב) בערבי חג של מועדי המוסלמים, הנוצרים והדרוזים, כמפורט בסעיפים 32.12, 32.13 ו-32.14, תיפסק עבודתם של העובדים המקיימים מועדים אלה בשעה 13:00. בערב יום העצמאות תיפסק עבודתם בשעה 13:00;
(עד/12)
(ג) את שעות העבודה בימים הנזכרים בנסמנים (א) ו-32.121(ב) בשירותים המפורטים בפסקה 31.121 יקבע האחראי של המשרד הנוגע בדבר;
(סו/16)
(ד) שעות העבודה בשירותי הביטחון בימים הנזכרים בנסמנים (א) ו-32.121(ב) לעיל יקבעו על-ידי האחראי, באישור נציבות שירות המדינה; (עא/5)
(ה) ככל שהיום בו מוקטן מספר השעות הינו יום חמישי בשבוע, עובד לא יהיה זכאי לקיצור נוסף של יום העבודה באותו יום עבודה מכוח צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק.
(פב/9)

32.52 - תמורה בעד עבודה בימים בהן מוקטן מספר שעות העבודה

32.521

נדרש עובד לעבוד מספר שעות גדול ממספר השעות שנקבע בפסקה 32.511, אולם לא יותר מאשר שעות העבודה הרגילות, זכאי הוא לקבל תמורת ההפרש חופשת שעה תחת שעה; לא הייתה אפשרות לתת לו חופשה כזאת, ישולם לו בעד זמן העבודה העודף.

32.53 - צומות

32.531

(א) מנהל משאבי אנוש במשרד וביחידות הסמך רשאי, על-פי המלצת הממונה הישיר, לאשר לעובד;

1. יהודי המצהיר שהוא צם באחד או יותר מחמשת הצומות הבאים: צום גדליה, עשרה בטבת, תענית אסתר, י"ז בתמוז ותשעה באב, לאחר לעבודה בשעתיים או לסיים את העבודה שעתיים לפני הזמן וזאת בתנאי שצורכי העבודה מאפשרים זאת; העובד יגיש את התצהיר באמצעות הממונה הישיר, שבועיים לפני יום הצום; (נח/11)

2. מוסלמי הצם בחודש הרמדאן, לאחר לעבודה בשעתיים, או לסיים את העבודה שעתיים לפני הזמן במשך כל חודש הרמדאן וזאת בתנאי שצורכי העבודה מאפשרים זאת; בקשה לאישור כאמור, יגיש העובד באמצעות הממונה הישיר, שבועיים לפני תחילת חודש הרמדאן; (נב/64)

3. דרוזי המצהיר שהוא משתתף בתפילות ה"אל-עושר", לסיים את העבודה שעתיים לפני הזמן במשך עשרת הימים שלפני חג אלאדחא, וזאת בתנאי שצורכי העבודה מאפשרים זאת. בקשה לאישור כאמור, יגיש העובד באמצעות הממונה הישיר, שבועיים לפני תחילת תפילות ה"אל-עושר"; (סד/3)

(ב) עובד כנ"ל שאושרה יציאתו כאמור, יראו אותו כמי שמילא את מכסת עבודתו. אין לנכות משכרו עקב יציאתו, אין להפחית ימים ממכסת חופשתו השנתית, כן לא יהא עליו להשלים שעות אלו;

(ג) לעובד במשרה חלקית ניתן לאשר סיום עבודתו לפני הזמן, באופן יחסי לשיעור חלקיות משרתו, לפי הדוגמא בפסקה 31.184;

(ד) עובד אשר ניצל זכותו לקיצור יום עבודה בימי צום, ככל שיום זה הינו יום חמישי בשבוע, לא יהיה זכאי לקיצור נוסף של יום העבודה מכוח צו הרחבה בדבר קיצור שעות העבודה במשק. (פכ/9)

32.54 - קיצור יום עבודה/מתן חופשה להורים בסוף חודש אוגוסט

32.541

(א) הזכאות לקיצור יום עבודה/מתן חופשה להורים בסוף חודש אוגוסט היא בהתאם לסעיף 18 להסכם המסגרת במגזר הציבורי בין המדינה והמעסיקים במגזר הציבורי לבין ההסתדרות הכללית החדשה מיום י' בניסן התשע"ו (18.4.2016);

(ב) חופשה לפי סעיף זה תנוצל במהלך התקופה שמיום 1 באוגוסט עד 30 בספטמבר בלבד, באותה שנה, לפי בחירת העובד, בתיאום מראש עם הממונה. כמו כן, חופשה כאמור אינה ניתנת לצבירה או לפדיון, אף אם לא נוצלה מכל סיבה שהיא;

(ג) קיצור יום עבודה לפי סעיף זה אינו שולל קיצור יום עבודה לפי פסקה 31.153.

32.542

לעניין סעיף זה "הורה עובד" הוא עובד אשר מתקיימים לגביו כל אלה במצטבר:

(א) זכאי לקיצור יום עבודה לפי פסקאות 31.152 או 31.153 ומוגדר במערכת הנוכחות כמי שזכאי לקיצור יום עבודה (עובד בשעות עבודה מקוצרות בהתאם);

(ב) סך ימי החופשה שלהם הוא זכאי לכל שנת עבודה אינו עולה על:

1. 22 ימים בשנה לגבי עובד המועסק במשרד שבו נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים;

2. 26 ימים בשנה לגבי עובד המועסק במשרד שבו נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים.

לעניין זה יובא בחשבון כל סוג של חופשה שנתית יהא שמה אשר יהא, כגון חופשה מיוחדת, חופשה ארעית וכיוצא באלה, אך למעט ימי בחירה. למען הסר ספק, חופשת מחלה, ימי השתלמות, ימי חופשה בגין אירועים אישיים (כגון חופשה לרגל אבל) וכיוצא באלה אינם נחשבים כימי חופשה נוספים לעניין זה;

פרק 35 - שוויון ההזדמנויות בעבודה

בפרק זה מובאות הוראות שונות בדבר שוויון ההזדמנויות בעבודה.

35.1 - זכויות הורות

35.10 הגדרות ותחולה / 35.11 זכויות בקשר להורות / 35.12 נוהל בקשת זכות להורות / 35.13 ויתור על זכות להורות / 35.14 זכות להיעדר מעבודה בעת שירות מילואים של בן זוג

35.10 - הגדרות ותחולה

35.101

בפרק משנה זה:

- (א) "עובד" לרבות עובדת;
- (ב) "הורה לילד" - כאמור בפסקה 31.151(א);
- (ג) בכל מקום בו מוזכר בפרק משנה זה עובד, הכוונה היא גם לבן או לבת הזוג של העובד, העומדים בתנאי הזכאות, כאמור בפסקה 31.151.

35.11 - זכויות בקשר להורות

35.111

בפסקה זו, זכות בקשר להורות, היא אחד מאלה:

- (א) היעדרות מהעבודה בשל מחלת ילד (זכות זו מוסדרת בפסקה 33.253);
- (ב) יום עבודה מקוצר, בשל היות העובד הורה לילד, כאמור בפסקאות: 31.151, 31.152 ו-31.153;
- (ג) השתתפות המעסיק בעלות החזקתו של ילד במעון כאמור בסעיף 25.61 ("תוספת מעונות");
- (ד) זכות להשתמש בשרותי מעון שהמעסיק מעמיד לרשות ילדי העובדים, במקום בו קיימת זכות כזו. (חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, ס' 4)

35.112

עובד יהיה זכאי לזכויות הורות, אם בן או בת הזוג שלו עובדים כ"שכירים" או "עצמאים", בין אם במקום עבודתם נהוגים זכויות בקשר להורות כהגדרתן בפסקה 35.111 ובין אם לאו. זאת בכפוף לאמור בפסקה 31.156 לגבי יום עבודה מקוצר ובסעיף 25.61 לגבי תוספת מעונות. (עז/15)

35.113

פסקה מבוטלת

35.114

הזכויות על-פי פרק משנה זה יוענקו גם לעובד:

- (א) אלמן או גרוש שהילד בחזקתו;
- (ב) מי שאינם הורים בעצמם אך מטפלים בילדי בן או בת הזוג, מכוח קשר של ידועים בציבור. עובדים שהינם בן או בת הזוג של מי שזכאי לזכות בקשר להורות, מכוח קשר של ידועים בציבור, יצטרכו להוכיח לנציבות שירות המדינה את עובדת היותם ידועים בציבור, באופן המקובל לגבי זכאות לגמלאות בשירות המדינה, ובנוסף ידרשו הוא, בן או בת הזוג והמצהירים מטעמם להצהיר, כי העובד המבקש את הזכות בקשר להורות, מטפל בילדיו של בן או בת הזוג;
- (ג) הורים מאמצים, הורים מיועדים והורים במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302 בשינויים המחויבים.

35.115

עובד הזכאי לזכויות בקשר להורות, יכול לנצל את כל הזכויות או חלקן, לפי בקשתו.

35.116

- (א) משקיבל העובד זכות בקשר להורות, בהתאם לאמור לעיל:
1. העובד אינו יכול לוותר על הזכות, בטרם חלפו שישה חודשים ממועד תחילת הזכויות ובכל מקרה יהיה זכאי לוותר על הזכות, בכפוף להתראה של חודשיים מראש;
  2. העובד חייב להודיע למנהל משאבי אנוש של היחידה, על כל שינוי שיחול בקשר להצהרות ולאישור שהמציא כאמור לעיל.
- (ב) למען הסר כל ספק, יובהר בזאת כי מתן זכות לאב עובד לקיצור יום העבודה, אין משמעו גם החלת פסקה 31.155 נסמנים (א) ו-(ב), על תנאי עבודה האב העובד הזכאי לזכות בקשר להורות.

35.12 - נוהל בקשת זכות להורות

35.121

הפסקה הועברה לפסקה 25.612.

35.122

הפסקה הועברה לפסקה 31.157.

35.123

הפסקה הועברה לפסקה 35.116.

(עז/17)

35.13 - ויתור על זכות להורות

35.131

עובד מדינה המעוניין לוותר על זכות מהזכויות בקשר להורות לטובת בן הזוג או בת הזוג, המועסק במקום עבודה אחר, בו נהוגים זכויות בקשר להורות, רשאי לעשות זאת, בכפוף למתן הצהרה חתומה כדין בטופס (מדרף 2304). העובד ימסור למנהל משאבי אנוש של היחידה את ההצהרה.

35.132

מנהל משאבי אנוש יעדכן ברישומיו, את עובדת הוויתור על הזכות, מהתאריך שנקבע, וימסור לעובד אישור עבודה בן או בת הזוג, על כך שהעסקה במקום עבודה נהוגות זכויות בקשר להורות, ועל כך שהעובד אינו משתמש בזכות, החל מהתאריך שהוצהר על ידו.

35.133

עובד שהצהיר ויתור על זכויותיו כאמור בפסקה 35.131, רשאי לחזור בו מוויתור זה, וזכאי מכוח כך לחזור ולקבל את זכויותיו בקשר להורות, בכפוף לכך שימציא אישור ממקום עבודתו של בן או בת הזוג, כי אינו משתמש בזכות או שלא ישתמש בזכות מתאריך שייקבע. העובד לא יהיה רשאי לחזור בו כאמור בטרם חלפו שישה חודשים ממועד תחילת הזכויות ובכל מקרה יהיה זכאי להודיע על רצונו לחזור בו בהתראה של חודשיים מראש בלבד.

(עז/18)

35.14 - זכות להיעדר מעבודה בעת שירות מילואים של בן זוג

35.141

בתקופה שבה בן זוגה או בת זוגה שוהה בשירות מילואים, כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 - יינתן אישור להיעדרות של שעה אחת ביום, החל מהיום הראשון לשירות המילואים, ובלבד שמתקיימים התנאים המפורטים להלן:

- (א) תקופת המילואים של בן הזוג לא תפחת מחמישה ימים רצופים;
- (ב) לעובד ילד שטרם מלאו לו 13 שנים הנמצא עמו;
- (ג) העובד מועסק במשרה מלאה;
- (ד) העובד הודיע ליחידת משאבי אנוש על מימוש הזכות לפי נסמן זה והציג אישור המעיד על שירות המילואים של בן זוגה;
- (ה) עובד אינו זכאי להיעדר מעבודתו לפי נסמן זה בימים שבהם הוא נעדר בשל מימוש הזכות לשעת הורות לפי פסקה 31.152;
- (ו) היה העובד זכאי להיעדר מעבודתו פחות משעה אחת ביום כאמור בפסקה 31.153, יהיה זכאי להיעדר מעבודתו ביתרת הזמן כאמור בפסקה 31.153 ובין שעה אחת;
- (ז) עובד זכאי לקיצור יום עבודה ביום חמישי בשבוע מכוח צו הרחבה בדבר קיצור שבוע במשק, בנוסף לזכויות להיעדר בהתאם לאמור לעיל; (פב/9)
- (ח) על אף האמור בנסמן זה, רשאי ראש רשות ביטחון (שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, הרשות הארצית לכבאות והצלה), בהחלטה מנומקת בכתב, לקבוע כי הוראות פסקה זו לא יחולו על חלק מעובדי אותה הרשות, בשל צורך מבצעי חיוני; החלטה תעמוד בתוקפה לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים וניתן יהיה להאריכה בתקופות נוספות שלא יעלו על שבעה ימים כל אחת;
- (ט) היעדרות המותרת בהתאם להוראות נסמן זה היא נוסף על הפסקות על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, ואין מנכים אותה משכר עבודה.
- (חוק עבודת נשים (תיקון מס' 58), התשע"ז-2017) (עז/5)